

Határ Győző

ÁGYRA JÁRÓ EMBERISÉG

*hegdesről szuszékről
szekrényről fiókról
álmodozik a dobozlakó
(álomvers – 1959)*

Álmomban nem hat- de hatvanhatmilliárd lakosa volt a Földnek. A szorosan egymás mellett állás – egymás szájában ülés – életformává vált. Éjszaka ágyfiókokban hált az emberiség. Ágyfiókozatok végtelen sora, ameddig a szem ellát, ugyanakkor padsor-magasságú ágyfiókemeletek egymás fölött, hegyén-hátán, fel-fel, az égig

akire rákerült a sor, mert az ő turnusa volt, elhenteredett rajta; fél szemmel rápislogott a varázsszemes szenzorra, és lassúdad lódulással, vele is, mint a többivel, az ágyfiók betolódott: be, be- (ezt hívják beljebbezésnek) -be-be-be, a fiókozat felhőkarcoló falába, s ő is egy lett az elhálókból a betolt fiókmilliárd gombtalan-fényes mezején.

Akárcsak a halottaskamra langaléta jegelőfiókozatai – úgy nyíltunk-csukódtunk; azzal a különbséggel, hogy fagyaló hideg helyett életáporodott meleg, és nem a halottat, hanem az eleven élő: azt fogadta magába az ágyfiók álmosító hőisége. Így az alvó megszabadult a termitárium hangyaszivajától, amely a hatvanhatmilliárd eleven élő szuszogásával/szellentésével, bugyborgásával/bögésével, gaga gurgulázásával/gege gágogásával/gargarizálásával, lefetyelésével/harákolásával, vihorászásával/medvedörmögésével betöltötte a Földet – a Földet, amelyen addigra már minden talpnak csak fél talpalat jutott, és nem volt talpalatnyi hely, amelyet valamiféle talp/talpancs/tappanccs, azon szőrpamatosan, vadhús-csomóival/tyúkszemeivel be nem töltött volna

rám is rám került a sor, éreztem a súrlódáson, amerre laffogó lafancaival a kincstári egyensuhába bújtatott hústestek, a *szarxok* sodornak: szentatyám/Buddhusom/Jézusom/Mohamedicske-ducskóm, Habakuk – ez az én turnusom, a délutánosok, mind a huszonkétmilliárd! nosza hanyatt vágódtam rajta, és rásandítottam a szenzorra. Alig vettem észre, mikor tolódtam be, oly nesztelen volt: épp csak azon, hogy ami addig volt – a sztratokumuluszok magasságában úszva repülő halogénfényár bolygóvilágítása eltűnt, s benyelt a fiókom mélye –

vaksötét és siri csend, akárha Halálanya méhe lett volna – az fogadott, Befogadott és enkapszulált. Előbb csak benne voltam a gubóban, majd én voltam a gubó

itt voltam hát, benne voltam. Ő bennem és én Őbenne – a megnyugtató, elringató, mindent felejtető, minden-eget-verő, Diadalmas Enkapszulatoriumban... Mégis hánykolódtam nyughatatlan, s mind csak gyürkéltem markomban a párnacsiha csücskét: mi lesz, ha reggelre a szeléncellás szenzor „gombja” elromlik? Ha a varázsszem látókája a sötétben nem „lát”, én hiába pislogok rá, sanditok arrafele, ököllel püfö-

löm-verem, ordítózom a vak-süket senkinek a fiókozat-felhőkarcoló világnagy semmijében, de nem jön senki, és a fiók nem nyílik ki velem: szentatyám/Buddhusom/Jézusom/Mohamedicske-ducskóm, mi lesz...?!

de ahogy ott a két felhúzott lábammal s oldalt fordult embriópozitúrában a fejem alá gyűrtem a kispárnát, iparkodtam a szépre-jóra összpontosítani, a holnapi nap szerencsesorozatos összboldogságára – csak hogy csillapítsam felzaklatott idegeimet. A szenzor beépített Romolhatatlansági Tényezőjére gondoltam, amely az elromlás valószínűségét nullára csökkenti

megnyugodtam

csak akkor nem nyílik ki, amikor nem szabad neki: ha a szenzor (a *szarx* kihülésén vagy a hústest *rigor-mortis* mozdulatlanságán) megérzi, hogy a hálóvendég azért nem fészkelődik, mert már halott. Halott a szentem. A legátolt („blokkos”) ágyfiók vészjelvillogására ott teremnek az ürítőalakulatok, és különleges „zöld” pislogásukkal a fiók tartalmát a tetemtartóba ürítik, amely azonnal zár/halottkémele/halálmegállapít/felizzik/szenesít/hamusít, és a hamuhodásról hivatalos vényen kiértesíti a hozzátartozókat – feltéve, hogy vannak arra igényt tartó ilyenek, ill. olyanok

többszörös biztonsággal számolhatni

kielégültem

elpetyhüdtem

lélegzetem lelassult, szívem, mely eladdig a torkomban dobogott, most visszatért a helyére, és ott lüktetett, ahol mindig is szokott; inamból, ahova szállt, bátorságom lassan visszakapaszkodott agyfüggeléembe, ahol a lélek lakozik, és snapszlizni kezdett vele. Bármennyire szeretne volna, az álomnak nem sikerült elkerülnie, máris jött a szememre, az én turnusom volt, s álomra hajtott fejfel addig bóbiskoltam, amíg el nem aludtam. Álomban nem hat-, de hatvanhatmilliárd lakosa volt a Földnek – – –

*

Részletezzük közelebbről, pontosítsunk: milyen az ágyfiók éjszakája, az éjek hétköznapjai – hogyan hál az ágyra járó emberiség?

Három turnusban alszunk mi hatvanhatmilliárd, egyszerre huszonkétmilliárd-maggammal, az ágyfiókok rápillantásra nyílnak, szemlehungyásra zárnak. A lepedőtől a párna- és dunyhaciháig minden, de minden: vízmentesen öblítődik-mosódik-szárad, és vasaltan, amire kell, a ciha ráhúzza magát. Az ágynemű öncserélő, az ágy öngyázó a fiókozatokban, a párnafűző turnusváltásra működésbe lép

az alvó fiókok éjszakája por- és légvonatmentes, a légnedvesség ideálisra állított és önbeszabályozó. Az ürülék és vizelet eltávolításáról önműködő székkeltelenítő/vizeletellenítő, porlasztó és eltávolító Purifikátor Művek gondoskodnak, nemzetközi egyezmények alapján. A mikturálás-defekálás ingere az alvót nem zavarja álmán, hála az

ingertelenítő klimaberendezésnek. Korgások-borborygmák, bűz- és zajártalom ellen ártalomtalanító ágensek, permetek és illóolajok vannak a levegőben. Ereszték-megereszkedésre, nyikorgás avagy váratlan fiókbecsapódás megelőzésére csikorgás- és csattanásmentesítő rejtett olajfékek látják el a szolgálatot

a szabadidőből időt nem rabol az étkezés ómódi rossz szokása; a táplálkozásról dúsított táplálékeső-telítés gondoskodik mélyalvás idején, a magas kalóriatartalmú, pempősített, koleszterolmentes lótuszillatkása a pórusokon át, ozmózissal táplálja a hústestet; a szájperemre alkalmazott, áttetszőleges s így nem látható ragtapasz zárófilm elejét veszi az álom rágómozgásának, és a ptialin-kiszáradás a szájbán a hasnyálmirigyre is jótékony-megtévesztőleg hat

a haladás tökéletlenségeit felváltotta a tökéletesített Rátájolás az Össz-Célra: idáig tökéletesedtünk. A földkerekség immár huszonkétmilliárd fiókágy felhőkarcolója, mely az ágyra járó emberiség minden tagjának jár és rendelkezésére áll: olyan automatizált Végső Tökély-Netovább, amely a benne alvót önkéntelenül üdeségre hangolja, és felfrissült ébredésre kötelezi

a mi minőségi világunkban az alvás individuális. A házaspárok külön hálásának felépített reflexe már az embrióban génszerelve, világrajövetelkor, kisdedeinkben benne van, a házaseslet lebonyolítása szép és nemes. Orgazmusok/ejakulációk mű-mika kapszulákban, irányítószámmal, boritékolva érkeznek ki-ki címére, s ma már nincs olyan, hogy valaki a posta hibájából melléjakuál (de belé sem: olyan sincs, tekintve művi, anyatesten kívüli terhességeinket, ami ma már nagyvállalkozás). Egyébaránt kézhezvételi elévezéskor a hajnalpír hőhulláma futja el az arra illetékes orcákat (olyikunk nagyot nyel, de nem mutatja).

Az evőeszközök megszüntével/elfeledtével a mosogatás csörömpölése és csurgatása a legislegöregebb nemzedék rémálmaiban csörömpöl csupán – ha elfelejtik álommatrrixukra ráhangolni az álomtalanító tenzort

a tömegfintorgás elárulja a korrekt közvéleményt, ma már mindenki tudja, a házak tömkelege milyen irdatlan nagy helyet foglalt el, kisajátítva a java talpalatot; s ma már bizvást mondhatni, hogy a házmentesített bolygón az ágyra járó emberiség, respektíve „fióklakók”, zavartalanul közlekednek a lapos-simára gyalult kontinensek aszfaltóceánján

az egyenpapucsok/(mamuszok) bevezetése megoldotta a Föld lábbeliproblémáit. A minden haladást meghaladó álomsebesség a boldogság illúziójával ajándékozta meg az arra törekvőt. Az alvás fiókosítása kiküszöbölte a régi világbeli sumákolást/csűrűszkölést, szuszmákolást/gyüszmékelést; az emelőmágnés-lapsíkon iramló papucsármádia arra iramlík az aszfalttengereken, amerre neki tetszik. Az üres, kifejezéstelen tekintet, a karikás szem a múlté

a torlódás/tülekedés természetes állapotában a Föld egész lakossága az „összetalálkozás” stacioner helyzetében és állapotában leledzik; ki-ki mindenkinek (minden más ki-kinek) mintegy „adva van”, ott, a szeme-szája ügyében, teljes tudatában annak,

hogy olyik-olyik valaki valamije (előtte-mögötte) egynémely másvalaki valamijével összeér; s nincs is, de nincs ám, olyan Descartes-ivadék, aki a hepciáskodás-lökdösődés dandárjában, képen törülve, lesántulva, a másika objektív valóságában kételkednék; ugyanakkor az „összeköszönés” bumfordisága, a szünös-szünhetetlen egymás üdvözlése, szia/csaó/alászolgája és más, hasonló idétlenségek barbár szokása ma már, ebben a Nagy Együttlétben mondhatni ismeretlen

igy lesz a leszből a lön, a szükségből erény, a csapásból áldás, a hajléktalanból a beutalt fióklakó, a mi Haladottsági Fokunkon, az ágyra járó emberiség. Abból, hogy hatvanhatmilliárd lakosa van a Földnek

---

ÉLET-HALÁL

– „Én-uram-királyom! Egy-életem, egy-halálom!”

– (egy-életem, egy-halálom... lám, a nyelv a nyílt titkok tudója)

– (mi nem tudunk semmit. Mindent ő tud, a Megszemélyesíthetetlen Édes-Egy: az anyanyelv)

– (mi a semminél is kevesebbet tudunk, mi csak összevissza beszélünk. Metafizikáról, transzcendentáliákról: ujjunkból szopott túllontúli másodfelöntésünkről hordunk össze hetet-havat. De a nyelv a tudója, hangos meghirdetője, fejünkre olvasója: ez az egy életünk az egy-életem, és ez az egy halálunk az egy-halálom)

– (úgy ám, én-uram-királyom)

– (egyszer, ha éltünk éltünk, és ha egyszer meghaltunk meghaltunk *over and out*)

– (de mi mégis kötjük ezt az egy-ebünket ahhoz az egy-karónkhoz. Konokul hozzáálmodunk. Hozzá, a folytatást, a túlélést, a másodéletet; ezt az egy szem életünket megfejeljük a kétéltűség kompon-kolompjával és az örökkévalóság útilapujával)

– (fiktív absztrakciók/absztrakt fikciók diadalhiedelme! – emezekben dúskálunk s édelgünk amazokban)

– (és feltaláljuk a kétéltűséget/örökkévalóságot szanszkritul/görögül/koptul/szírül, héberül/jorubául/aztékul-toltékul és matabele négerül)

– (mindje: a hazugságok-hazugsága)

– (a belénk vert hazugság. A hazudozás, amelynek pompőjével étetnek bennünket fogatlan-csecsemő korunktól fogatlan-haló porunkig. Annak a savas fürdője, amiben benne áznunk kénytelenítettik egy életen át, s ez az, amivel szaturálnak, miglen magunk is azzá nem leszünk – savval maró hazudozóvá; miglen azzá nem leszünk magunk is: a meghazudott hazuggá)

– (de azért van a nyelv, a Kegyetlen-Édes! Hogy a szád, amivel kimondod, keserülje igazságát! Az anyanyelv Aki annak a Tudója. Ahogyan a lett dolgok vagynak és voltak igazándiból – annak. Egy-életem, egy-halálom. *Vale!... over and out*)

– (és de még vannak, akik ebből a versengve hazudozásból megélnék, tiszteletet aratnak, rangot kapnak, hivatalt töltenek)

– (vagy maguk is hisznek benne, s így elámitottak; vagy mesterhazudozók és megrogzított ámitók, a hazuglári bitang világ egy-egy támasza és talpköve)

– (szervezkedés!/összeesküvés!/vigyázat: a hazudozásra felesküdkők esküdt ellenségei az igazmondásnak)

– (és lön tisztes foglalkozás az elámitás, és mi, mi, kiérdemesült elámitottak a becsületbeli hazudozás kötelességétől kergülten és kábán: mi még hozzáadjuk a magunkét! Pénzeljük elámíttatásunkat, viseljük elmecsonkolásunk költségeit, és adakozunk: csak minél vastagabban a feltéglázott bankókötveg-rakaszokat a hazudozás oltárán – éget-nivalónak!)

– (de a nyelv, a mese nyelve, az Édes Anya-mese nyelve tudja az igaz valót, és az, Benne és Általa, számon tartatik.)

– „Én-uram-királyom! Egy-életem, egy-halálom!”

– (egy-életem, egy-halálom)

– (tudjuk meg hát, mely immáron nyílt titok, és fogadjuk magunkba az ígét. Mivelhogy megszámláltatunk együtt és egyenként külön-külön)

– (hogy az egy-élet száma: egy; és amely lezárja ezt az egyet, az is: egyetlenegy. Nagy szótlankodás van körülötte, holott lezárja; s akkoron, én-uram-királyom. *Over and out*)

A KARKASSZBAN (3)

a palota fenntartása méregdrága, ami nem csoda, a lármavilágban; épp ezért méregdrága a belépti díj is, de megéri

a Csend Palotája, kiterjedésére: hat futballpálya és tizenkét királyi palota. Úgyszólván minden van benne, ami a lármavilágban van; azzal a különbséggel, hogy míg emezt betölti tulajdon lármája, és a lármacsörömpölés tesztaforma gyűrmában megduggatja minden hézagját-eresztékét-fülelyukát és segge-labirintusát, amazt a csend tölti be. De nem mint a Szentek-Szentjét a szentség – nem a Csendek-Csendje. Hanem. Mindközönségesen. Csend formájában

a csend – tulajdon szférájában

a körülfüstölés, a szenteltetés: a teremtés előtti. A léttelen őscsend

*

akinek nem telik a „gyémántpatkó” operaház, aranybrokát királyi kényelmére az aranyfoglatatú páholycsend homályán; akinek nem telik a Csendterem bíborbársony kárpitos, arany karosszékes első sorának zsöllyéire, az beéri a karzattal három emelkedő karéjban, s tán még a negyedikkel is. Vannak csendrajongók, akik szerint a kar-

zaton jobb a csend *crescendója*; mások meg a kakasülőre esküsznek, hogy ott *sempre forte*; még teljesden-teljesebb a csend

az ingyencek a csendművészet oldalsó tárlóit keresik fel, s bár a csend filozófusai szerint a csendnek nem volt feltalálója, mert mind az őseredeti csend egy-tömbjéről vált le – azért vannak, akik lepattintottak a meteoritról egy szilánkot, és féltékenyen őrző kivillantással-előmutogatással maguknak tulajdonítják az elsőséget és egyedinek a mutatványt

monográfusaitól elvárják, hogy rangban a tűz feltalálójával egy sorba helyezték őket

*

a tolongásnak elejét veendő, a vesztibülők, előcsarnokok véget nem érő kolonnádsorán barokkosan alálógó aranytáblákon csendet parancsoló szilencium! felírások őrzik a barlangnémaságot. Az emblemikus girlandokon a felkiáltójelet angyalok tartják fenn lebegve – lepisszegő mozdulattal s rózsaujjal ajkuk előtt: *csitt legyen*

a csittparancs hatalmasan érvényesül palotahosszat

az oldalbenyilókban ki-ki be-bekukkanthat a kismesterekhez, ha kedve tartja; a sznobok előpisszegői leintik a csoszogva csatlakozókat, a vallásos rajongók a lármake-replés – bömbítés – robajlás „elsötétülésében” felfedezni vélik azt, akit kerestek; ám az istenlátás elragadtatása csillapíthatatlan csendvággyal üli meg, ami maradék lelkük még van, a többi a csendre váltott jubilusok

az egyik, egyiptomias bejárat fölött a hívogató;

a másik, asszír szárnyasbika diszkapu bejárat fölött a hívogató;

a harmadik, belenyilazott építők remekelte királysírbejárat fölött

a negyedik, az ötödik, a tizen-, a huszonötödik

a hívogató;

jertek csendre vágyók/áhítozók/szomjúhozók: imhol nyiladoznak folyosóról folyosóra a nagy elcsendesülések!

van: gömbölyű csend. Kockacsend

sikcsend. Sima csend (a csend bisszoszfátylas körénk simulása)

reszelőcsend (érdes oroszlánnyelv, mely csontig leszedi a húst, anélkül hogy beleharapna)

vakrozda csend (a lárma visszatérhetetlen megfeneklése)

fertőtlenített csend (zengettyúk-zúgattyúk bacilusaival beletokosodva)

aszkéta csend. Parázna csend. Robajcsend

öldöklő csend

a Mindencsendek Csatája

az öregcsend öregharangja

a csendkút visszhangtalansága

a hang negatívja – csendben – a visszcsend; oly irtózatosszívású csend, amilyenre – hangban – csak a tengermélyvízég egymást hívogató deli bálnái képesek

csend a metafizika hatványain; transzcendenciája magasról lehugyozó – immanenciája belülről szétmaró; igen kíméletlen

van: csendorkán; és van: a csendorkán torkára fojtott csend

van: csontcsend (összuariumban) és szín-csend (cinteremben)

van: őscsend; és van: a „csak-az-imént”

pontcsend a zajgásban; a műcsend újdándisága

*

időnként megtörténik, hogy a vészkijárat folyosók végén ki-be csapódik és lapog a csapóajtó. Ilyenkor meglebbenek a bőrleffentyúk, s az ujjnyira felnyíló hasitékon bebesüvit a külvilág, a KARKASSZ lárma-tompedonja:

ye-ye-ye!

duhog, döng, dübbög és doblogol. Irtózatossá interpenetráció ez a hússal, a csontban veleremegő velével, a koponyafalnak nekilocsanó agyrázkódással:

ye-ye-ye!

de csak addig tart, amíg a szélfogó lappantyúk egymásra nem csukódnak. Akit rajtakapnak, hogy nincs jegye – a potyázót ilyenkor dobják vissza a KARKASSZBA; a többi lélekroncs – rokkantja, göcsörtöse – visszakuporodik a csendbe, az ellenőr is és helyreáll a csittparancs hatalma

*

a beillatosított csend termében a lármában csalódottak keresnek gyógyulást; a megduggatottak

magukba hullottan fülelnek a csendillatárban, és csalódottságot előlegezve, háp-háp – asztmatikus hápogással szípják-szipogatják: hiába keresik benne a lárma aromatikusan negatívját

a bíborcsend lárma-karmazsin termében a lármatű rabjai vezekelnek – azok, akik a karkasszlárma elől a decibelmámorban kerestek menedéket. Mint a Bógés magukra hagyottjai – kalitkából dongókat bocsátanak el, s ha elsorvadt dobhártyájuk a légyzümögést se hallja már; ríva fakadnak

az ezüst csend kamaratermében azok támolyognak kamaraszékeik felé, akik törvényes felelősségük tudatában lármaellenes álmokat merészelték álmodni arról, hogy a metakozmeionban az úr – a csillagközi úrban a természet öregje: örökcsendben van – ahol gomolyog! És felámolyogva az intergalaktika sztalagmitjaira – tündökölve tűnődnek a holdlángcsend ezüstölésén

*

az aszkéta csend kazamatáiban a hívek beállnak a hallgatófülkébe, és szobrot állva – visszacsendülnek, miglen homorúra nem válik bennük az önhang, és akkor meglát-hatják a lett dolgok alázuhogásának némaváltozatát

a parázna csendben a befizetők rápirulnak hímvesszőjükre, ajakszirmuk elszederjesedik; péniszek-vaginák riadtan szenvedik egymást: nem értik, mi volt a pornó felhajtás lármacsattanója

a gömbcsendi gömbölygetésre csendgömböcükbe belekuporodók mint a gubóban: először nem lelik – majd oldalt henterednek, és *molto placentabile* megtalálják önmagukat: ez a hangtalan jajongás – ez is jaj, de hangtalan

a kockacsendben szögletes szemöldökszigorral méregetik tükörképüket, és néma szájszöglet-szitkozódással lehordják, mivel belső csörömpölésük hogy elfojtsa, immár sehol: nem megmondott, hogy változtasd meg élted?!

akit a robajcsend nem silányít tetűvé, az az öldöklő csendben öntetvévé lapul. A reszelőcsendben csontig vetkőzve, morbid gyönyörűségét leli e siri megszégyenülésben; de – ha egyszer befizetett, nincs visszaút

akire rászakad a csend öregharangja: lekuporodik, és megadja magát a megalázódás tizenhét stációjának anélkül, hogy a kínokra megnyikkanna: itt, a csendözön dimenzióin mindenki önként feszül keresztjére, és magára veszi a világ megválthatatlanságát, bűneiből

de még ha befizetett is, lett legyen ögyelgő kíváncsi, kalandkereső naiv, pop-sznob avagy vallásnimfomániás, akad, aki nem bírja végig

a csendbomba kartácsa ráfröccsenti élete cafatait a falra, s ha oly szerencsés, hogy akad összekanalazója, a csendkút visszhangtalanságán már nem ő – csak hasadásos tudati énje potyog alá: ami eddig oly meghitt-vigasztalan volt, már a kongó közhely sem kong

kifogó vedrében hahogy még bágyadoz, az elevenholtat nyakon hugyozza a csend transzcendenciája, míg immanenciája oly perforáló, mint vérhassal fertőzött belének kilenc méter hascsikarása. Felüvölt a kifele – a visszafele kívánczástól:

ye-ye-ye!

a csendártalom áldozata

már oly menthetetlen csupa láрма ő, hogy nem bírja; testestül-lelkestül KARKASSZ-martalék

a palotaporoszlók a helyszínre ügetnek, nyakánál elkampózott dögével végignyargalnak az üritőfolyosókon, ahol a csendártalom menthetetlenjeit az ürülék lármazsilipein át üriteni szokták; és eltávolítják, vele üritve a belépti díjat

az öblítés után amíg a szelep nyitva, a vastag csőtömlőkön betüremlik a KARKASSZ lármavilága, és míg csak az öblítőhuzat be nem rántja, a Csend Palotája pincecsendjén berobban, végiggurul, és inge mocskát duhajul nyakig húzva, megmutatja pocsékságait a KARKASSZ kitakart lármavilága:

ye-ye-ye!

*

ahogyan a pocsolyák „medveállatocskái” az esőben: hússzorosára dagadnak, és életre horgadnak, úgy ezek is, akár a tardigrádák, a lármavilág paideumájának felhőszakadásán a KARKASSZBAN:

gurgulázó üvöltéssel ululázva elnyúlnak és újjáélednek: magukhoz térnek a csendártalom áldozatai. És megesik, hogy olyik megél

de világeletére megbélyegzett marad, és a csendre vágyakozók céduláinak fark-szégeyénét vonszolja maga után – így kéri, elébük hullakodva, megpökdösését az elhaladóktól a KARKASSZBAN

Utassy József

LENG AZ ÉG, RENG A FÖLD

Segíts, Uramisten,
könyörülj meg rajtam,
leng az ég fölöttem,
reng a föld alattam.

Uramisten, segíts,
magamra maradtam,
itt állok egyedül,
kötél a nyakamban.